

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 12 юли 2011 година

относно Националната програма за реформи на Румъния за 2011 г. и съдържаща становище на Съвета относно актуализираната Програма за стабилност на Румъния за периода 2011—2014 г.

(2011/C 216/03)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическата политика ⁽¹⁾ и по-специално член 9, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

- (1) На 6 май 2009 г. Съветът прие Решение 2009/459/ЕО ⁽²⁾ да направи достъпни за Румъния средносрочна финансова помощ за период от три години въз основа на разпоредбите на член 143 от Договора. В придружаващия Меморандум за разбирателство, подписан на 23 юни 2009 г., и последващите му допълнения се определят условията на икономическата политика, въз основа на която е изплатена финансова помощ. Решение 2009/459/ЕО беше изменено на 16 март 2010 г. с Решение 2010/183/ЕО ⁽³⁾. След успешното изпълнение на програмата от Румъния и като се има предвид частичната корекция по текущата сметка в резултат на съществуващите все още структурни слабости на продуктовите пазари и на пазара на труда Румъния, които правят страната чувствителна към международните ценовите сътресения, на 12 май 2011 г. Съветът прие Решение 2011/288/ЕС ⁽⁴⁾ да направи достъпна за Румъния предпазна средносрочна финансова помощ за период от три години въз основа на член 143 от Договора. Придружаващият Меморандум за разбирателство беше подписан на 29 юни 2011 г.
- (2) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Комисията да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическата политика, съсредоточена

върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала за устойчив растеж и конкурентоспособността на Европа.

- (3) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките на държавите-членки по заетостта ⁽⁵⁾, като заедно двата акта представляват т.нар. „интегрирани насоки“. Държавите-членки бяха призовани да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националните си икономически политики и политики по заетостта.
- (4) На 12 януари 2011 г. Комисията прие първия годишен обзор на растежа, с което постави началото на нов цикъл на икономическото управление в ЕС и на първия европейски семестър за предварителна интегрирана координация на политиката съгласно стратегията „Европа 2020“.
- (5) На 25 март 2011 г. Европейският съвет утвърди приоритетите за фискалната консолидация и структурната реформа (в съответствие със заключенията на Съвета от 15 февруари и 7 март 2011 г. и въз основа на годишния обзор на растежа, изготвен от Комисията). Той подчерта необходимостта да се даде приоритет на възстановяването на стабилността на бюджетите и фискалната устойчивост, намаляването на безработицата чрез реформи на пазара на труда и полагането на нови усилия за повишаване на растежа. Европейският съвет поиска от държавите-членки да превърнат тези приоритети в конкретни мерки, които да бъдат включени в техните програми за стабилност или в програмите за конвергенция и в националните програми за реформи.
- (6) На 25 март 2011 г. Европейският съвет също така прикани държавите-членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите задължения достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или в програмите им за конвергенция и в националните програми за реформи.
- (7) На 2 май 2011 г. Румъния представи актуализираната си Програма за конвергенция за периода 2011—2014 г. и Националната си програма за реформи за 2011 г. На двете програми беше направена оценка едновременно.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 150, 13.6.2009 г., стр. 8.

⁽³⁾ ОВ L 83, 30.3.2010 г., стр. 19.

⁽⁴⁾ ОВ L 132, 19.5.2011 г., стр. 15.

⁽⁵⁾ Продължават да се прилагат и през 2011 г. с Решение 2011/308/ЕС на Съвета от 19 май 2011 г. относно насоките за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 138, 26.5.2011 г., стр. 56).

- (8) Между 2002 г. и 2008 г. икономиката на Румъния нарасна силно, като растежът на реалния БВП е средно 6,3 %, което е над нейното ниво на потенциален растеж. Икономическият растеж се дължеше основно на вътрешното търсене, като силното развитие на кредитите и заплатите даде тласък на частното потребление и инвестициите. Бурният растеж беше също подхранван от приток на чуждестранен капитал, и доведе до пренагряване и неустойчиви външни и фискални дисбаланси. Настоящият дефицит по текущата сметка достигна своя връх с 13,4 % от БВП през 2007 г. и намала само минимално до 11,6 % от БВП през 2008 г. Съгласно последната оценка на Комисията относно дългосрочната устойчивост, рисковете по отношение на дългосрочната устойчивост на публичните финанси са големи. При все това, посочената оценка не отчита обширните мерки за пенсионна реформа, предприети през 2010 г., които значително подобриха дългосрочната устойчивост на румънската пенсионна система. Големият размер на получените външни заеми беше предизвикан от проличната фискална политика, като номиналният дефицит се увеличи от 1,2 % от БВП през 2005 г. до 5,7 % от БВП през 2008 г., в резултат на периодически бюджетни отклонения, най-вече по отношение на текущите разходи. Финансовата криза и последвалото глобално забавяне на икономическия растеж увеличи избягването на риска сред инвеститорите, което доведе до значително ограничаване на капиталовите потоци към Румъния. Участието в пазара на труда не нарасна въпреки благоприятните икономически условия, а нивото на заетостта се промени много малко през годините на бурен икономически растеж. Равнището на заетост спадна до 63,3 % през 2010 г., докато процентът на безработицата е нараснал от 5,8 % през 2008 г. на 7,3 % през 2010 г. в резултат на икономическия спад. Безработицата остава особено висока сред уязвими групи, например ромското население. В този контекст и изправени пред остри финансови нужди, румънските органи поискаха международна финансова помощ и финансова помощ от ЕС през май 2009 г.
- (9) След успешното прилагане на програмата за корекции от страна на ЕС—МВФ и за да бъдат консолидирани тези позитивни постижения, беше договорена превантивна програма на ЕС—МВФ за периода 2011—2013 г. Новата програма продължава фискалната консолидация, реформите за фискално управление и запазване на финансовата стабилност, започнати по програмата за 2009—2011 г. Освен това с нея се поставя силно ударение върху структурните реформи на продуктовете пазари (в енергийния и транспортния сектор) и пазара на труда, необходими за освобождаване на потенциал за растеж на Румъния, за насърчаване на създаването на работни места и за увеличаване на усвояването на фондове на ЕС. Румъния е на път да постигне целта за касов дефицит в размер на 4,4 % от БВП през 2011 г. (под 5 % от БВП по ЕСС). Това също би осигурило адекватна база за постигане на целта за дефицит под 3 % от БВП за 2012 г., въпреки че ще трябва да бъдат предприети допълнителни мерки според прогнозата на службите на Комисията от пролетта на 2011 г. Органите също предприеха стъпки за постигане на целите на структурните реформи на новата програма и продължават да поддържат финансова стабилност.
- (10) Въз основа на оценката на актуализираната програма за конвергенция в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97, Съветът е на мнение, че макроикономическите предположения в основата на бюджетните прогнози на програмата изглеждат реалистични. С програмата за конвергенция се има за цел да се коригира прекомерния дефицит с краен срок до 2012 г., установен от Съвета в неговите препоръка от 16 февруари 2010 г. Програмата е насочена към номинален дефицит от 2,6 % от БВП през 2013 г. и от 2,1 % от БВП през 2014 г., като планираната консолидация се основава предимно на съкращаване на разходите. Предвид структурното салдо, преизчислено от службите на Комисията, средносрочната цел няма да бъде постигната в рамките на програмния период. В стратегията за консолидация изглежда е предвидено структурно подобрене на по-ранен етап, концентрирано през 2011 и 2012 г. За разлика от това няма подобрене на структурния баланс през 2013 и 2014 г. Предвидените планове за изменение на дефицита са подходящи за 2011 и 2012 г., но не и за 2013 и 2014 г. Основните рискове, лежащи в основата на бюджетните цели са свързани с рисковете за прилагане, областта на държавните предприятия, които представляват сериозни условни пасиви в бюджета, и резервите, изразени от Комисията (Евростат), относно уведомлението за процедурата при прекомерен дефицит на Румъния⁽¹⁾. С оглед на последното, Румъния приоритетно се ангажира да подобри компилирането на правителствената финансова статистика в ESA 95 в рамките на Националния статистически институт.
- (11) Румъния пое своите ангажименти съгласно пакта „Евро плюс“ в своята национална програма за реформи и в програмата за конвергенция, които бяха предадени на 2 май 2011 г. Повечето от тези ангажименти са били или са в процес на прилагане, като част от програмата за средносрочно финансово подпомагане, и като цяло са уместни за посрещане на предизвикателствата по пакта.
- (12) Комисията направи оценка на програмата за конвергенция и националната програма за реформи, включително ангажиментите по пакта „Евро плюс“. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Румъния, но също така и доколко те са в съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите-членки.

(¹) Евростат изрази резерви относно качеството на статистическата информация във връзка с ППД поради:

- i) несигурността по отношение на въздействието на някои обществени корпорации върху държавния дефицит;
- ii) докладването на ESA95 категории „други сметки за вземания/ дължими суми“;
- iii) същността и въздействието на някои финансови транзакции и
- iv) консолидацията на вътрешноправителствени потоци.

- (13) В контекста на настоящата оценка и предвид Препоръката на Съвета по член 126, параграф 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз от 16 февруари 2010 г., Съветът разгледа актуализираната Програма за конвергенция на Румъния за 2011 г., като становището му ⁽¹⁾ е отразено по-специално в препоръката по-долу. Като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 25 март 2011 г., Съветът разгледа националната програма за реформи на Румъния,

ПРЕПОРЪЧВА на Румъния:

Да приложи мерките, определени в Решение 2009/459/ЕО, последно изменено с Решение 2010/183/ЕС, както и мерките, установени в Решение 2011/288/ЕС и допълнително уточнени в Меморандума за разбирателство от 23 юни 2009 г. и последващите му допълнения, както и в Меморандума за разбирателство от 29 юни 2011 г. и неговите последващи допълнения.

Съставено в Брюксел на 12 юли 2011 година.

За Съвета
Председател
J. VINCENT-ROSTOWSKI

⁽¹⁾ Предвидено в член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97.